

Th. Kruse: Det gaar rigtignok over min Forstand, hvorledes en Konference med Udvalget skal kunne finde Sted, naar den ikke skal finde Sted saavel med Mindretallet som med Flertallet. Det forekommer mig ogsaa, at der havde været samme Anledning til at nævne Flertallet som Mindretallet, efterform hint har tilkendegivet sin Beredvillighed til at stille en hel Række af Endringsforslag til Regjeringsforslaget. Det er imidlertid gaaet mig, som det er gaaet det ærede Medlem for Veile Amts 4de Valgkreds (S. Sjørgensen). Det var i Særdeleshed ved at høre det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds (Gad), at det rigtig gik op for mig, hvad det egentlig er for en Luftning, der gaar igjennem det, vi se og høre her i Thinget. Ved at høre det nævnte ærede Medlem blev jeg slaaet af den Mac-Mahon'ske Udtalelse: „Seg er her og jeg bliver her!“ Det var vistnok en gammel Tankegang, som det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds mindede om, nemlig den gamle konservative Tankegang, at man nu en Gang er i den gamle Øenge, og at man helst skal blive der, men jeg maa gjøre opmærksom paa, at der ogsaa er noget Nyt i denne Tankegang. Det er Tilbagefridiet, det er Reaktionen, som finder sit Udtryk i den gamle Sætning: „Seg er her, og jeg bliver her“. Det ærede Medlem udtalte, at han endnu stod paa det samme Trin, hvorpaa han stod for 4 eller 8 Aar eller for længere Tid siden, og han rettede temmelig varme Behreidelser mod den ærede Ordfører, fordi denne ikke stod der, hvor han før havde staaet, men det er jo dog soleklart, at vi, hvis vi ville være tjenlige Repræsentanter for det Folk, vi høre til, efterhaanden maa forandre Standpunkt. Jeg kan i Modsætning til det ærede Medlem ikke Andet end udtale min Beundring ligeoverfor den ærede Ordfører, som nødes til, undertiden med skarpe Vaaben, at forsvare den Tankegang, han vedkjender sig, men som har en saadan Ungdommelighed i Karakteren, at han desuagtet kan bevæge sig fremad og være paa Spiden af sit Folk. Man sig, hvad man vil, saa er denne Sag ikke længere af den Beskaffenhed, at den kan afsjæres, uden at man tager det vægtigste og betydeligste Hensyn til Folket. Man kalde det nu: Folkets Masse, Folkets store eller lille Flertal, ganske som man behager; men Resultatet er, at man ikke kan ordne denne Sag uden at tage et væsentligt Hensyn til den Bevidsthed, som gjennem en Række af Aar har arbejdet sig frem i selve Folket. Netop i den Henseende forekom de Udtalelser, vi hørte fra det ærede Medlem for Rjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse), mig saa særdeles mærkelige, idet han som Ordfører for Mindretallet stærkt fremhævede det „meget ringe Dvertal“, „det ganske lille Dvertal“, „det ikke meget store Dvertal“, som findes her i Thinget paa en vis Side. Dette forekom mig som sagt at være en stor

Mærkelighed, da det ærede Medlem dog utvivlsomt maa erkende, at dette Flertal — det være nu meget ringe, ganske lille eller ikke meget stort — baade i politisk og juridisk Forstand er Repræsentant for det samme Dvertal i Folket. Det forekommer mig derfor at være en stor Befyndelighed, at det ærede Medlem vil lægge en saa ringe Vægt derpaa lige overfor en Sag, med Hensyn til hvilken han selv erkjender, at der er paatrængende Nødvendighed for at faae den ordnet. Der fremkom dernæst en anden Udtalelse fra det ærede Medlem, som han formodentlig var laant fra den høitærede Ministers Udtalelser ved Sagens første Behandling og derefter har adopteret, nemlig den Udtalelse, som indeholdt en lille, mild Hentydning til, at visse ærede Medlemmers Opfattelse mulig ikke var ganske uhildet. Jeg skal tillade mig nu som før bestemt at tilbagevise dette Udtryk. I det Mindste har jeg den Overbevisning, at Ens Blik, til hvilken Side af Salen man end hører, kan være forholdsvis lige uhildet; men forresten er der Ingen af os, hvis Blik i den Grad er uhildet, at Nogen af os skulde kunne sætte sig paa Dommerstedet som de vise Gud er affige endelig Kjendelse i Sagen. De Herrer kunne ikke fatte, hvorfor Flertallet kun vil Pengeløn og ikke vil Bygløn efter Ministeriets Forslag. Jeg tillod mig allerede under Sagens 1ste Behandling at udtale, at det var overordentlig uheldigt, at den høitærede Minister, allerede forinden vi havde forhandlet om Sagen, var kommen til et saa bestemt Resultat, at han forud kunde sig, at Ministeriet ikke vilde fravige dette Bygprincip. Jeg tillod mig ogsaa den Gang at udtale, at jeg i det Mindste for mit Vedkommende ikke kan gaa med til dette Bygprincip, og Grunden dertil tillod jeg mig ogsaa at anføre; det er, fordi det Modsatte er blevet Befolkningens Standpunkt. Naar det ærede Medlem for Rjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse) fremsatte den Paaastand, der dog henstaaer uden alt Bevis, at Menigheden sætter Pris paa at indbetale sin Tiende til Præsten, at staa i et saadant personligt Forbindtighedsforhold til ham, og naar han anvendte det som et Argument for, at man skal beholde Byglønnen fremfor Pengelønnen, saa siger jeg, at lige saa ubevist dette er fra det ærede Medlems Side, lige saa ubevisligt er det. Skulde vi opsamle Stemmerne i saa Henseende hos Præsterne og Sognemenighederne, vilde vi faae et knusende Antal for Pengeløn imod Byg. Vilde man forsøge det, vilde man let faae et Plebisit, som havde Glands, thi det er fra begge Sider erkjendt, at dette er et skadeligt Forhold at stille Præsten i, efterform det slet ikke er Menighedens Løn, som Præsten nyder. Man leger nemlig Ris for Kat med det Ord Menighed. Jeg tillod mig allerede under Sagens første Behandling at protestere imod denne Pegen med Ord, og jeg skal gjøre det paa ny. Det, man kalder Sognemenighed, er ikke en Kristenmenighed, og det, man